

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Gemeente Woensdrecht
T.a.v. de heer D. van Bunder, Griffier
Postbus 24
4630 AA Hoogerheide

**Directoraat-Generaal
Volksgezondheid**
Directie Publieke Gezondheid

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Geffen, J. van (Jerom)
Coördinerend
Beleidsmedewerker
T +31 (0)611585176
M j.v.geffen@minvws.nl

Datum 7 mei 2026
Betreft Motie periodiek onderzoek borstkanker - gemeente
Woensdrecht

Kenmerk
4377415-1097669-PG

Kenmerk afzender
Z26.00669

Bijlage(n)
-

Geachte heer Van Bunder,

Op 26 februari 2026 nam de gemeenteraad van de gemeente Woensdrecht de motie 'Bevolkingsonderzoek borstkanker: uitnodigingsinterval terug naar twee jaar' aan. Op 16 april 2026 ontving het ministerie van VWS hierover uw brief. Met de motie roept de gemeenteraad het ministerie van VWS op om:

- te komen tot een concreet herstelplan met tijdspad om het uitnodigingsinterval zo snel als mogelijk terug te brengen naar twee jaar;
- het nemen van extra maatregelen en het beschikbaar stellen van extra middelen om het personeelstekort duurzaam op te lossen;
- het binnen landelijke kwaliteitskader organiseren van tijdelijke extra uitvoeringscapaciteit zodat de tweejaarlijkse procedure weer wordt gehaald.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Allereerst dank ik u voor uw betrokkenheid bij het bevolkingsonderzoek borstkanker. In deze brief ga ik in op de oproep van de gemeenteraad en reageer ik op uw brief. Tevens geef ik daarbij een toelichting op de ontwikkelingen rond het uitnodigingsinterval, het interval tussen twee opvolgende uitnodigingen voor het bevolkingsonderzoek borstkanker. Daarbij geef ik ook een weergave van alle gemaakte keuzes, te starten met het besluit om het uitnodigingsinterval te verruimen in 2020.

Besluitvorming in 2020

Al langere tijd heeft uitvoeringsorganisatie Bevolkingsonderzoek Nederland (BVO NL) te maken met een tekort aan screeningslaboranten voor de uitvoering van het bevolkingsonderzoek borstkanker. Dit tekort is in de coronacrisis alleen maar groter geworden. Op 26 november 2020 heeft de toenmalige staatssecretaris van VWS daarom de Tweede Kamer geïnformeerd over het tekort aan screeningslaboranten bij het bevolkingsonderzoek borstkanker.¹ In die brief is ook toegelicht dat het door het gebrek aan capaciteit niet langer mogelijk is om alle vrouwen uit de doelgroep van het bevolkingsonderzoek borstkanker eenmaal in de twee jaar uit te nodigen. Daarom is het uitnodigingsinterval tijdelijk verruimd tot maximaal drie jaar. Met de tijdelijke verruiming van het uitnodigingsinterval is

¹ Kamerstukken II, 2020/21, 32793, nr. 508.

door BVO NL de beschikbare capaciteit zo efficiënt en gelijkwaardig mogelijk ingezet over het land. Daarnaast is BVO NL ruimte geboden om extra laboranten te werven en op te leiden om te werken aan een duurzame oplossing.

**Directoraat-Generaal
Volksgezondheid**
Directie Publieke Gezondheid

De beslissing om het uitnodigingsinterval bij het bevolkingsonderzoek borstkanker te verruimen was onvermijdelijk, maar geen eenvoudige. Het bevolkingsonderzoek borstkanker is immers belangrijk voor de gezondheid van veel vrouwen. Met het verruimen van het interval wordt er tijdelijk minder gezondheidswinst gerealiseerd dan wanneer iedereen eens per twee jaar zou worden uitgenodigd. De oproep uit de motie van de gemeenteraad Woensdrecht kan ik daarom ook goed volgen. Tegelijkertijd is het niet eenvoudig om dit probleem met één of enkele maatregelen te verhelpen. Hieronder zal ik nader ingaan op de maatregelen die door de uitvoeringsorganisatie BVO NL de afgelopen jaren zijn getroffen om deze situatie op te lossen.

Kenmerk
4377415-1097669-PG

Plan van aanpak BVO NL

BVO NL is vanaf het besluit in 2020 direct aan de slag gegaan met een duidelijk plan van aanpak om de capaciteit weer op orde te brengen, en daarmee het uitnodigingsinterval terug te brengen naar de gebruikelijke twee jaar. Sindsdien is er vanuit VWS en RIVM strak op de voortgang toegezien. Daarnaast hebben verschillende bewindspersonen hierover Kamervragen beantwoord, en is de Tweede Kamer de afgelopen jaren steeds twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.²

BVO NL heeft de afgelopen jaren de volgende maatregelen getroffen:

- Een inservice-opleiding opstarten tot screeningslaborant en de opleidingscapaciteit uitbreiden.
- Efficiënter en effectiever benutten van de opleidingscapaciteit.
- Een tijdelijke arbeidsmarkttoeslag toekennen, die in 2022 structureel is ingebed in het salaris.
- Opstellen en uitvoeren van een landelijk wervingsplan en arbeidsmarktcampagnes.
- Intensievere samenwerking verkennen met ziekenhuizen en opleidingscentra (zie ook hieronder).
- Focus leggen op het terugdringen van ziekteverzuim, door onder meer mentale coaching, de inzet van een verzuimregisseur en de aanpak van fysieke belasting.
- Medewerkers vragen tijdelijk meer te werken tegen een overwerkvergoeding.
- Het nivelleren van regionale excessen in het uitnodigingsinterval door heel Nederland, door capaciteit in andere regio's in te zetten of medewerkers vragen meer te reizen.
- Centrale regie te voeren op de planning van personeel en bussen, waardoor maximale effectiviteit met het schaarse personeel kan worden bereikt.
- Het aantal no-shows beperken door te werken met open uitnodigingen waarbij mensen zelf een tijdslot moeten reserveren.

² Zie Kamerstukken II, 2024/25, 32793, nr. 814. Kamerstukken II, 2024/25, 32793, nr. 787. Kamerstukken II, 2023/24, 32793, nr. 773. Kamerstukken II, 2023/24, 32793, nr. 707. Kamerstukken II, 2022/23, 32793, nr. 696. Kamerstukken II, 2022/23, 32793, nr. 649. Kamerstukken II, 2021/22, 32793, nr. 611. Kamerstukken II, 2021/22, 32793, nr. 579. Kamerstukken II, 2020/21, 32793, nr. 564. Kamerstukken II, 2020/21, 32793, nr. 546.

De verwachting was dat met bovengenoemde maatregelen het interval begin 2024 weer teruggebracht zou kunnen worden naar de gebruikelijke twee jaar. Zoals ik verder in deze brief toelicht, is deze verwachting later helaas bijgesteld.

**Directoraat-Generaal
Volksgezondheid**
Directie Publieke Gezondheid

Kenmerk
4377415-1097669-PG

In de motie vraagt de gemeenteraad van Woensdrecht ook expliciet naar het organiseren van tijdelijk extra uitvoeringscapaciteit, door waar passend aanvullende organisaties en locaties te betrekken. In 2020 en 2021 is in opdracht van het RIVM een verkenning uitgevoerd bij ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra om te bekijken of ondersteuning vanuit die centra verleend kan worden voor het inkorten van het uitnodigingsinterval. Dit kan bijvoorbeeld door het uitlenen van personeel. In veel gevallen is deze samenwerking niet tot stand gekomen, omdat het schaarse personeel toch nodig was in de eigen instelling of omdat er geen gelegenheid en animo was om de benodigde aanvullende training te volgen. In slechts enkele gevallen is er personeel uit ziekenhuizen ingezet voor het bevolkingsonderzoek. Deze optie wordt overigens blijvend verkend, ook nu lopen er gesprekken met ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra. Helaas blijkt het tot op de dag van vandaag niet mogelijk om met de hulp van zelfstandige behandelcentra en ziekenhuizen het uitnodigingsinterval significant in te korten.

Ontwikkeling uitnodigingsinterval en huidige prognose

Waar in 2021 het interval tussen twee uitnodigingen van het bevolkingsonderzoek borstkanker toenam, daalde het interval vanaf begin 2022 als gevolg van de genoemde maatregelen. Eind 2021 lag het interval op z'n piek gemiddeld op ca. 32 maanden. Begin 2023 lag dit gemiddeld iets boven de 29 maanden. Deze daling was conform de prognose die gemaakt was om vanaf begin 2024 iedereen weer eens per twee jaar uit te nodigen. De daling van het uitnodigingsinterval heeft zich vanaf begin 2023 nog even doorgezet, maar al vrij snel stabiliseerde de daling zo rond de ca. 28 maanden. Vanaf 2023 werd ook steeds duidelijker dat het interval op termijn weer zou gaan toenemen. Dit komt door hardnekkige tekorten op de arbeidsmarkt, in combinatie met een steeds grotere doelgroep voor het bevolkingsonderzoek en de hoge uitstroom van personeel bij BVO NL.

Op 27 november 2025 is de Tweede Kamer voor het laatst geïnformeerd over de stand van zaken rond het uitnodigingsinterval.³ In die brief is toegelicht dat de jaarlijkse monitor van het RIVM over het bevolkingsonderzoek borstkanker laat zien dat in 2024 meer vrouwen dan in 2023 binnen 24 maanden werden uitgenodigd voor het bevolkingsonderzoek borstkanker.⁴ En dat er minder vrouwen na 36 maanden of langer werden uitgenodigd. Het gemiddelde interval over het hele land lag op ongeveer 2,5 jaar.

Huidige inzet en vervolg

De beleidsinzet is om enerzijds het interval zo snel mogelijk weer terug te brengen naar de oorspronkelijke twee jaar. Ik begrijp de oproep van de gemeenteraad daarom ook heel goed. Anderzijds geven RIVM en BVO NL aan dat de afgelopen jaren alle relevante interventies reeds zijn ingezet en dat het simpelweg niet goed lukt voldoende personeel te werven en op te leiden. Daarbovenop komt dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in 2024 concludeerde dat er te weinig aandacht is voor de werkdruk van medewerkers van BVO NL en er te veel nadruk

³ Kamerstukken II, 2025/26, 32793, nr. 873.

⁴ <https://www.rivm.nl/documenten/landelijke-monitor-bevolkingsonderzoek-borstkanker>

ligt op het inhalen van achterstanden en het inkorten van het uitnodigingsinterval.⁵ De hoge werkdruk onder medewerkers kan weer ten koste gaan van werkplezier en de uitstroom van mensen verhogen, waardoor het uitnodigingsinterval alleen maar verder oploopt.

**Directoraat-Generaal
Volksgezondheid**
Directie Publieke Gezondheid

Kenmerk
4377415-1097669-PG

Inmiddels zien we dat de eerdere verwachting klopt en dat het interval langzaam weer gaat toenemen. BVO NL en RIVM werken daarom op dit moment aan een nadere analyse wat deze ontwikkeling betekent voor de gerealiseerde gezondheidswinst, op basis waarvan opnieuw bekeken kan worden hoe er omgegaan moet worden met het verruimde uitnodigingsinterval. We verwachten geen quick wins of eenvoudige maatregelen, waarmee we een nieuw herstelplan kunnen opstellen zoals de motie van de gemeenteraad van Woensdrecht verzoekt. We zullen wel met BVO NL en RIVM in gesprek gaan om te kijken hoe de gevolgen van deze aanhoudende arbeidsmarktkrapte en het verlengde uitnodigingsinterval zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Voor de zomer van 2026 zal de Tweede Kamer opnieuw worden geïnformeerd over het uitnodigingsinterval.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend
de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Publieke Gezondheid,

Florien van der Windt

⁵ <https://www.igi.nl/documenten/2024/07/16/kwaliteit-uitvoering-bevolkingsonderzoek-borstkanker-voldoende-maar-onder-druk>